

**Фаъолияти Намояндагиҳо ва
Қабулгоҳҳои ҷамъиятии ВҲИ**

Айни замон дар ҷумҳурӣ 3 Намояндагӣ ва 6 Қабулгоҳи ҷамъиятии ВҲИ фаъолият менамоянд, ки дар онҳо 12 нафар мутахассисон кор мекунанд.

Ба Қабулгоҳҳои ҷамъиятии ВҲИ асосан доир ба ҳуқуқ ба манзил (43 адад), ҳуқуқ ба замин (24 адад), ҳуқуқ ба таъминоти иҷтимоӣ (алимент, нафақа, кӯмакпулӣ) (114 адад), ҳуқуқи муҳоҷирони меҳнатӣ (100 адад), ҳуқуқ ба муҳокимаи одилонаи судӣ (75 адад) ва амсоли инҳо муроҷиат кардаанд.

Дар соли 2017 Намояндагиҳо ва Қабулгоҳҳои ҷамъиятӣ 225 (с.2016 – 144) машваратҳои сайёри ҳуқуқи гузаронидаанд, ки дар онҳо зиёда аз 30 000 нафар иштирок намуданд.

**Баргузори конференсия, семинар
мизҳои мудаввар ва иштирок дар онҳо**

Дар соли 2017 бо ибтикори мақомоти ВҲИ ва дар ҳамшарикӣ бо дигарон 40 (с.2016 – 33) мизи мудаввар гузаронида шуда, иштироки кормандони ВҲИ дар 77 (с.2016 - 83) чорабиниҳо оид ба ҷанбаҳои гуногуни ҳуқуқ ва озодиҳои инсон таъмин карда шуд.

**Иттилоотӣ ва баланд бардоштани
маърифати ҳуқуқи шахрвандон**

Дар ин давра аз ҷониби кормандони Дастгоҳи марказии ВҲИ 234 (с.2016 – 197) ва аз ҷониби Намояндагиҳо ва Қабулгоҳҳои ВҲИ 39 (с.2016 – 37), ҷамъ 273 (с.2016 – 234) баромад дар воситаҳои ахбори омма таъмин карда шудааст.

Соли 2017 Маърузаи ВҲИ барои соли 2016 бо забонҳои тоҷикӣ, англисӣ ва русӣ бо теъдоди 300 нусха, 5 шумораи маҷаллаи «Ахбори ВҲИ ҶТ» бо забонҳои тоҷикӣ ва русӣ бо теъдоди 5000 нусха, Кодекси ҷиноятии ҶТ ва Кодекси муҳоҷивии ҷиноятии ҶТ бо забонҳои тоҷикӣ ва русӣ бо теъдоди 500 нусха таҳия, Китобчаи қиссагӣ барои сарбозон ва афсарони қисмҳои ҳарбӣ бо теъдоди 100 нусха, буклетҳои «Намояндагиҳои ВҲИ», «Қабулгоҳҳои ҷамъиятии ВҲИ», «Ҳуқуқ ба муроҷиат», «Низомии сарҳади давлатии ҶТ» ва «Дар бораи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон» бо теъдоди 5000 нусха нашр ва паҳн карда шуданд.

Таҳкими ҳамкориҳои мақомоти ВҲИ

Ҳамкориҳои ВҲИ бо мақомоти давлатии ҶТ, шарикони хориҷӣ Ваколатдорони ҳуқуқи инсонии ФР ва Қазоқистон; Ваколатдорони Москва, Санкт-Петербург, Тотористон, Свердловск; Омбудсменҳои Полша, Финляндия, Норвегия, Қирғизистон, созмону ташкилотҳои байналмилалӣ ва миллӣ Барномаи Рушди СММ, ЮНИСЕФ, Созмони байналмилалӣ муҳоҷират, САҲА, Иттиҳоди Аврупо, Агентии Швейтсарии ҳамкорӣ ва рушд, «ҲЕЛВЕТАС» ва дигарон идома дода шуд.

Дар доираи ҳамкориҳои мақомоти ВҲИ бо Донишгоҳи миллии Тоҷикистон моҳҳои январ-март ва июн-июли соли 2017 35 нафар донишҷӯёни солҳои таҳсили 4-ум ва 5-уми ихтисоси ҳуқуқи инсонии факултаи ҳуқуқшиносии ДМТ дар мақомот аз таҷрибаомӯзии истехсолӣ ва пешаздипломӣ гузаштанд.

**ВАКОЛАТДОР
ОИД БА ҲУҚУҚИ ИНСОН ДАР
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**ВАРАҚАИ ИТТИЛООТӢ
ОИД БА ФАЪОЛИЯТИ
ВАКОЛАТДОР ОИД БА ҲУҚУҚИ
ИНСОН ДАР СОЛИ 2017**

Душанбе – 2018

Мурочиатҳои шаҳрвандон

Дар соли 2017 дар мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон 3864 адад (с. 2016 – 3558 адад) мурочиат ба қайд гирифта шудааст, ки аз онҳо 739 адад хаттӣ ва 3125 адад шифохӣ мебошанд. *Нисбат ба соли 2016 – 304 адад мурочиат беиштар ворид гардидааст.*

Дар Дастгоҳи марказии ВҲИ 571 адад (с.2016 - 508 адад), ки аз онҳо 252 ададаш хаттӣ (с.2016 - 235) ва 319 (с.2016 - 273) адади дигараш мурочиатҳои шифохӣ мебошанд. *Нисбат ба соли 2016 – 63 адад мурочиат беиштар ворид гардидааст.*

Дар Намояндагиҳо ва Қабулгоҳҳои ҷамъиятии ВҲИ 3293 адад (с.2016 - 3050 адад), ки аз онҳо мурочиатҳои хаттӣ 487 адад (с.2016 - 376 адад) ва мурочиатҳои шифохӣ 2806 адад (с.2016 – 2674 адад)-ро ташкил медиҳанд. *Нисбат ба соли 2016 – 243 адад мурочиат беиштар ворид гардидааст.*

Аз мурочиатҳои дар Дастгоҳи марказии ВҲИ баррасишуда 60 адад ё 10,5% (с.2016 – 49 адад) мусбат ҳал гардидаанд.

Таснифи мурочиатҳо

Аз 252 адад мурочиатҳои хаттӣ, ки ба Дастгоҳи ВҲИ ворид гардидаанд, бештар ба масъалаҳои зерин мансубанд:

– **ҳуқуқ ба муҳокимаи одилонаи судӣ – 39 адад (с. 2016 – 40)** (*норозигӣ нисбати санадҳои судӣ; кашолкорӣ дар баррасии парвандаҳо; мусоидат барои баррасии одилонаи парванда ва ғайра.*)

– **ҳуқуқ ба манзил – 41 адад (с. 2016 – 42)** (*оид ба масъалаи маскун намудан ба*

манзил; ҷудо намудани ҳисса аз манзили истиқоматӣ; бартараф кардани монеа дар истифодаи манзил; азониҳуд кардани манзили истиқоматӣ аз ҷониби шахси дигар бо роҳи қаллобию сохтакорӣ; аъзои оилаи молик эътироф намудан; бекор кардани шартномаи хариду фуруши манзили истиқоматӣ ва ғайра.)

– **ҳуқуқи инсон ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ – 23 (с. 2016 – 32)** (*шикоят аз қарор ё амали (бемалии) шахси мансабдор; норозигӣ нисбати тафтишот; нисбат ба эҳтимолияти истифодаи шиканча; муайян набудани ҷойи нигоҳдорӣ ва ғайра.)*

– **ҳуқуқ ба таъминоти иҷтимоӣ (алимент) – 26 (с. 2016 – 13)** (*муқаррар кардани алимент, саркашӣ аз пардохти алимент, иҷро нагардидани ҳалномаҳои судӣ дар ин самт, муайян набудани суроғи ҷавобгар ва ғ.*).

Дар мурочиатҳои хаттӣ шаҳрвандон бештар нисбат ба қарор ё амал (бемалии) субъектони зерин шикоят карда шудааст: *нисбат ба мақомоти судӣ – 69 адад; нисбат ба мақомоти корҳои дохилӣ – 23 адад; нисбат ба мақомоти адлия – 21 адад; нисбат ба шахси ҳуқуқӣ – 14 адад.*

Мурочиатҳои шифохӣ бештар ба ҳуқуқи озодиҳои зерини инсон ва шаҳрванд тааллуқ доранд: *ҳуқуқ ба муҳокимаи одилонаи судӣ – 33 адад; ҳуқуқи инсон ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ – 20 адад; ҳуқуқ ба манзил – 37 адад; ҳуқуқ ба мурочиат – 25 адад; ҳуқуқ ба таъминоти иҷтимоӣ – 48 адад.*

Такмили қонунгузорӣ оид ба ҳуқуқи озодиҳои инсон, таҳияи гузоришҳо ва иштирок дар гурӯҳҳои корӣ

Дар соли 2017 ба 58 (с. 2016 - 78) лоиҳаи қонунҳои ҚТ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ҳулоса дода шудааст.

Кормандони ВҲИ оид ба самтҳои фаъолияти мақомот 119 адад (с. 2016 – 86 адад) гузориш, маълумот ва ахбор таҳия ва пешниҳод намудаанд.

Дар кори 29 гурӯҳҳои корӣ (с. 2016 – 24) оид ба самтҳои гуногуни ҳуқуқ ва озодиҳои инсон иштироки кормандон таъмин карда шудааст.

Таҳлили вазъи ҳуқуқи инсон ва санчишу мониторингҳо

Соли 2017 тибқи Барномаи амали мақомоти ВҲИ, мурочиатҳои шаҳрвандон, Нақшаи кори гуруҳи мониторингӣ ва супориши ВҲИ 57 (с.2016 – 68) санчишу мониторинг ва боздид гузаронида шуд.

Санчишу мониторингҳо дар муассисаҳои иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ; тавқиғоҳҳои тафтишотӣ; тавқиғоҳҳои нигоҳдошти муваққатӣ; қисмҳои ҳарбӣ; хонаҳои маъҷубон ва пиронсолон; мактаб-интернатҳо; мактаб-парастигиҳо, муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва ғайраҳо гузаронида шудаанд.

Ҳамчунин кормандони мақомоти ВҲИ дар 18 (с.2016 - 16) мурофияҳои судӣ иштирок намудаанд.